

رساله‌ی دکتری: صفورا رامشینی، ۱۳۹۸

بررسی کارکرد واژگانی در شاهنامه‌ی فردوسی

چکیده‌ها و کاوی و بررسی متون ادبی گذشته، از جنبه‌های مختلف زبانی، ادبی و فکری، باعث شناخت هرچه بیش‌تر و کشف قابلیت‌های ناشناخت‌ها؟ آن‌ها گردیده و علاوه بر التذاذ ادبی، راهنما و راه گشای پژوهشگران و استفاده‌های گوناگون در راه رسیدن به خلق آثار بهتر در آینده می‌شود. شاهنامه؟ فردوسی یکی از برجسته‌ترین و ارزشمندترین آثاری است که به لحاظ ارزش ادبی، ملی و معنایی، از آثار دست اول به شمار می‌رود و یکی از موضوعاتی که در آن قابل تأمل و بررسی است، کارکردهای واژگانی می‌باشد که حکیم فردوسی، برای گسترش پهن؟ سخن خود، به خوبی از آن استفاده نموده است؛ واژه‌هایی که دامن؟ معنایی آن، از حد یک واژه فراتر رفته و از لحاظ لفظی، معنایی، زمانی، مکانی، حدود جغرافیایی و ... از آن چه در ظاهر هستند، بسیار گسترده‌تر به نظر می‌رسند و دایر؟ شمول آن‌ها نیز وسیع‌تر است. این پژوهش با استفاده از روش توصیفی- تحلیلی، نشان می‌دهد که حکیم فردوسی برای القای مفاهیم حسی یا انتزاعی، واژگانی را برگزیده است که یا دامن؟ معنایی بسیار گسترده‌ای دارند و یا خود او با شگردهای کاملاً استادانه درصد گسترده سازی دامن؟ معنایی آن‌ها برآمده است. پژوهش حاضر کارکردهای واژگانی شاهنامه را در سه سطح: زبانی، ادبی و فکری، مورد بررسی و تحلیل قرار داده و پژوهشگر بر آن است تا به بازنمایی بخشی از توانایی‌ها و خلاقیت‌های فردوسی بپردازد که در طی صدها سال، در گیرایی کلام شاهنامه تأثیرگذار بوده اما تاکنون مورد توجه و بررسی قرار نگرفته است.

کلیدواژه‌ها: شاهنامه، فردوسی، واژه، کارکرد، معنا.

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۱۰۱۹۵۲۰۲۵

تاریخ دفاع: ۱۳۹۸/۰۶/۳۱

رشته‌ی تحصیلی: زبان و ادبیات فارسی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر علی عشقی سردهی

استاد مشاور: دکتر سعید روزبهانی

Ph.D. Dissertation:

The study of lexical function in ferdowsis shahnameh

Abstract

Investigating of past literary from different aspects like grammatical, literary and intellectual, make discovering unknown abilities of it. In addition to the enjoyment of literature, it provides guidance for researchers and various uses to create better works in the

future. Ferdowsi's Shahnameh is one of the most prominent and valuable works in Persian literature and one of the topics that can be considered in it, is the words function that Hakim Ferdowsi has used it in his Shahnameh skillfully. Words that have very wide meaning range and in terms of literally, meaning, temporally, environmental, locative, geographically etc they look much wider than they appear. In fact we can say the range function of them is very wide. This study with using descriptive-analytical methods shows that Hakim Ferdowsi has chosen a very wide range of words meaning for transferring emotional concepts or himself has come up with highly elaborate techniques to expand meaning range. present study analyzes the words functions of Shahnameh in three levels: grammatical, literary and intellectual. The researcher is trying to represent a part of Ferdowsi's abilities and creativity that has been impressive in the Shahnameh' under standing for hundreds of years but she has not been considered yet.

Keywords: